

Challenges of Training Nursing Ph.D: A Review Study

Zare Shorakie H¹, Kalhor L¹, Gholami Hamid R¹, Shoja A¹, Abedini F¹, Gooshi M¹, Hashemi S¹, Mahmoudi H^{2*}

1- Ph.D Student of Nursing Education, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

2- Associate Professor, Trauma Research Center and Department of Medical Surgical, School of Nursing, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Corresponding author: Mahmoudi H, Associate Professor, Trauma Research Center and Department of Medical Surgical, School of Nursing, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Email: h.mahmoudi53@gmail.com

Received: 6 Nov 2021

Accepted: 21 Dec 2021

Abstract

Introduction: One of the most critical priorities of the Ph.D. in Nursing is to ensure the quality of its programs, which will be useful in the development and improvement of educational programs. Given that different studies have presented different reports in this field, there are still challenges in educating nursing students in the doctoral program. Therefore, the present study was conducted to investigate the challenges of doctoral education in nursing schools worldwide.

Methods: This review study was performed in 2019 in PubMed, Science Direct, Scopus, Google, Scholar SID, and Mag Iran with the keywords Challenge, Nursing Education, Education Process, Nursing Ph.D. PRISMA checklist was used to review and control the quality of articles. Finally, considering the inclusion criteria, 27 articles were included in the study among the found articles.

Results: The results were examined in 4 categories. The findings showed that although nursing doctoral programs have improved in recent years, this course's challenges include the small number of faculty members, the provision of mandatory and repetitive courses, insufficient resources and budget, and student dissatisfaction.

Conclusions: Few evaluations have been done on nursing doctoral programs. Challenges and opportunities created during the doctoral program require program management during this period. Therefore, when planning a doctorate, university administrators should pay attention to the limited resources, budget, and experienced supervisors, hire professors with different specialties, and provide educational and financial resources to support quality programs.

Keywords: Nursing education, Training process, Ph.D. in nursing, Challenge.

چالش‌های آموزش دوره دکترای پرستاری – مطالعه مروری

حلیمه زارع^۱، لیلا کلهر^۱، حمید رضا غلامی^۱، اسما شجاع^۱، فهیمه عابدینی^۱، محمد گوشی^۱، سعید هاشمی^۱حسین محمودی^{۲*}

۱- دانشجوی دکتری پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله، تهران، ایران.

۲- دانشیار، مرکز تحقیقات تروما و گروه داخلی و جراحی، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله، تهران، ایران.

نویسنده مسئول: حسین محمودی، دانشیار، مرکز تحقیقات تروما و گروه داخلی و جراحی، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله، تهران، ایران.

ایمیل: h.mahmoudi53@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۸/۱۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۹/۳۰

چکیده

مقدمه: یکی از مهم‌ترین اولویت‌های دکترای پرستاری، تضمین کیفیت برنامه‌های آن است که در توسعه و بهبود برنامه‌های آموزشی تأثیر گذار خواهد بود. با توجه به اینکه مطالعات مختلف گزارشات متفاوتی در این زمینه ارائه کرده‌اند، همچنان چالش‌هایی در مورد فرآیند آموزش دانشجویان پرستاری در مقطع دکترا وجود دارد. لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی چالش‌های آموزش در مقطع دکترا در دانشکده‌های پرستاری سراسر دنیا انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه به صورت مروری در سال ۲۰۱۹ در پایگاه، PubMed, Science Direct, Scopus, Google Scholar, SID و MagIran با کلید واژه‌های Challenge, Nursing Education, Education Process, Nursing Ph.D انجام گرفت. به منظور بررسی و کنترل کیفیت مقالات از چک لیست PRISMA استفاده شد. در نهایت با در نظر گرفتن معیارهای ورود، از بین مقالات یافت شده، ۲۷ مقاله وارد مطالعه شد.

یافته‌ها: نتایج در ۴ دسته مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد هر چند که برنامه‌های آموزشی دکترای پرستاری طی سال‌های اخیر پیشرفت داشته اما از چالش‌های این مقطع می‌توان به تعداد کم اعضای هیأت علمی، ارائه دروس اجباری و تکراری، منابع و بودجه ناکافی و نارضایتی دانشجویان اشاره نمود.

نتیجه‌گیری: ارزیابی‌های اندکی بر روی برنامه‌های دکترای پرستاری انجام شده است. چالش‌ها و فرصت‌های ایجاد شده در طول دوره تحصیل دکترا، مدیریت برنامه در این دوران را می‌طلبد. لذا مدیران دانشگاه هنگام برنامه‌ریزی دکترا باید به محدودیت منابع، بودجه و اساتید مجرب ناظر توجه داشته، اساتید با تخصص‌های مختلف را استخدام و منابع آموزشی و مالی را برای حمایت از برنامه‌های با کیفیت تأمین نمایند.

کلیدواژه‌ها: آموزش پرستاری، فرآیند آموزش، دکترای پرستاری، چالش.

مقدمه

برنامه آموزشی، حاوی اهداف، سیاست‌ها، راهبردها و برنامه‌های عملی مربوط به توسعه یک سیستم یا نهاد آموزشی در خلال یک دوره زمانی مشخص است (۱). برنامه‌ریزی در سطح واحدهای دانشگاهی به عنوان بخشی از فرآیند مدیریت نظام آموزش عالی سعی در تبیین بهترین اقدامات برای بهبود کیفیت فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی دارد. برنامه‌ریزی در مراکز آموزش عالی فرآیندی است که

از طریق آن مشکلات نظام آموزشی مشخص گردیده و برنامه‌های عملیاتی برای بهبود کیفیت واحد دانشگاهی تدوین شده و نهایتاً موفقیت برنامه‌ها در عمل مورد ارزیابی قرار می‌گیرند (۲).

هر کشور دارای قوانین، فرهنگ‌ها، نیازها، فلسفه‌ها و ساختارهای بهداشت سلامت و شرایط اقتصادی خود است (۳). توجه به نظام‌های آموزشی موفق در جهان، می‌تواند نشان‌دهنده نهادینه شدن یک نظام آموزشی مؤثر باشد (۴). آموزش پرستاری به عنوان بخشی از نظام آموزش عالی

متعدد برای بررسی و شناسایی نقاط ضعف و قوت برنامه درسی را ضروری می‌دانند (۱۳). علیرغم انجام مطالعات مختلف در این زمینه، همچنان چالش‌هایی در فرآیند آموزش دانشجویان پرستاری در مقطع دکترا وجود دارد، لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی چالش‌های فرآیند آموزش دکترای پرستاری انجام گرفت.

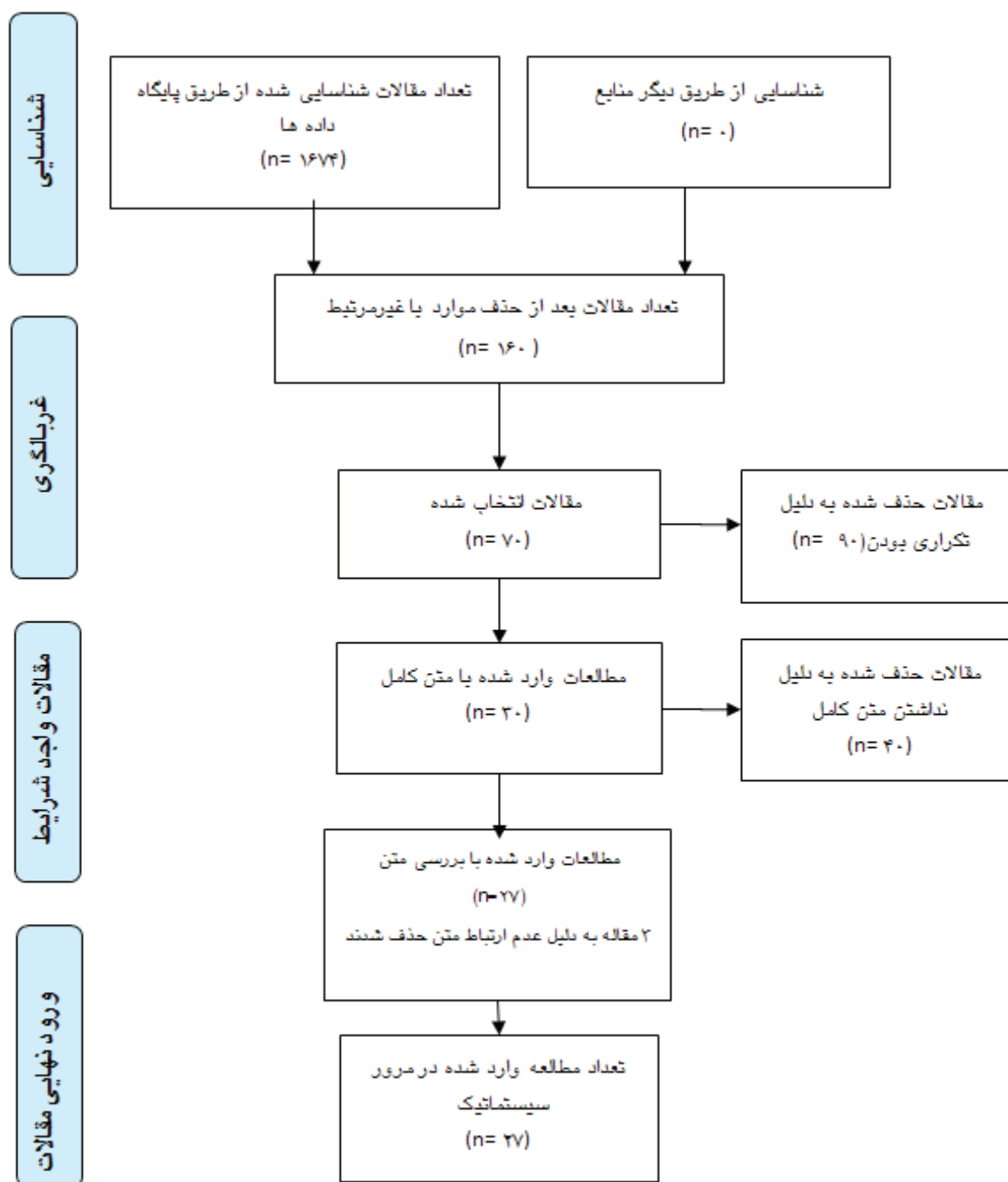
روش کار

این مطالعه مروری، در ماه جولای سال ۲۰۱۹ از طریق جستجوی اینترنتی مطالعات انجام شده با موضوع بررسی چالش‌های آموزش دانشجویان پرستاری در مقطع دکترا صورت گرفت. جستجو در پایگاه‌های اینترنتی PubMed, Science Direct, Scopus Scholar, Google, SID, MagIran انجام شد. مقالات از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۹ بررسی شدند. کلمات کلیدی مورد استفاده در جستجوی پایگاه‌های داخلی شامل: آموزش پرستاری، فرآیند آموزش و چالش‌های آموزش دکترای پرستاری و در پایگاه‌های بین‌المللی Nursing Education, Education Process, Nursing Challenge Ph.D. بودند. در سایر سایت‌ها نیز به طور مشابه جستجو با کلمات فوق به صورت ترکیبی انجام گرفت. کلمات مورد نظر در عنوان و چکیده مقالات مورد جستجو قرار گرفتند. کلیه مطالعات توصیفی، تحلیلی و مداخله‌ای مکتوب (چاپی یا الکترونیکی) یا به شکل نامه به سردبیر، نیز وارد مطالعه شدند. معیارهای ورود به مطالعه شامل: ۱- مطالعه به بررسی فرآیند آموزش در دوره دکترای پرستاری پرداخته باشد. ۲- به زبان فارسی یا انگلیسی انتشار یافته باشد. ۳- کلمات کلیدی یا معادل آن در عنوان یا چکیده مقاله موجود باشند. مقالاتی که تناسبی با آموزش دکترای پرستاری نداشتند، متن کامل آنها در دسترس نبود و یا از نوع مروری بودند از مطالعه حذف شدند. پس از اعمال معیارهای ورود، متن کامل مقالات خوانده شده و خلاصه‌ای شامل عنوان مقاله، نام محقق اصلی، سال انتشار، هدف مطالعه، متغیرهای مهم مورد بررسی، جمعیت مورد مطالعه (حجم نمونه، نوع نمونه)، روش کار و نتایج مطالعه تهیه گردید. برای بررسی کیفیت مقالات از دستورالعمل PRISMA (Preferred Reporting Items for systematic Reviews and Meta-Analysis) که برای بررسی مطالعات مرور سیستماتیک است، استفاده شد (نمودار ۱).

در سال‌های اخیر در جهان به سرعت توسعه پیدا کرده و با مشکل شایستگی دانش‌آموختگان و کیفیت آموزشی برنامه‌های درسی رشته پرستاری روبرو است (۵). بنابراین دانشکده‌های پرستاری به عنوان بخشی از دانشگاه‌های علوم پزشکی باید به سمت تضمین کیفیت، ارزیابی مداوم و ارتقاء حرکت کنند (۳، ۶).

دوره دکترای تخصصی، بالاترین مرحله دانش‌پژوهی و پیشرفت تحصیلی در رشته پرستاری بوده (۷) و از طریق تربیت دانش‌آموختگان به عنوان اعضای هیئت علمی، دانشمندان منتقد و خلاق برای هدایت تحقیقات، مدیران، رهبران و سیاستگذاران در قسمت‌های مختلف کشور، نقش مهمی در پیشرفت و توسعه رشته پرستاری ایفا می‌نمایند. (۸)

در سراسر دنیا، برنامه دکترای پرستاری بر اساس دو مدل اروپایی و آمریکایی اجرا می‌گردد. در مدل اروپایی دانشجویان به تنهایی یا با کمک ناظر، پروژه‌های تحقیقاتی خود را ارائه می‌دهند. در مدل آمریکایی، دانشجویان باید یک سری واحدهای درسی در زمینه رساله دکترای خود، تحت نظارت اعضای هیئت علمی و ناظرین بگذرانند. بعد از گذراندن واحدهای نظری، از دانشجویان آزمون گرفته شده، سپس با نظارت ناظرین و اعضای هیئت علمی، بر روی رساله‌های خود کار می‌کنند (۹). تقریباً در همه جوامع اهداف آموزشی مشابه هستند، اما روش‌ها و برنامه‌ریزی‌های مورد استفاده مطابق با سنت‌ها و فرهنگ هر جامعه متفاوت است (۱۰). از مهم‌ترین اولویت‌های دکترای پرستاری، تضمین کیفیت برنامه‌های آن است که در توسعه و بهبود برنامه‌های آموزشی تأثیرگذار خواهد بود. مقایسه نظام‌های آموزشی دانشگاه‌های مختلف جهان می‌تواند منجر به ارتقای برنامه‌های آموزشی، طراحی برنامه‌های درسی انعطاف‌پذیرتر و مبتنی بر جامعه (۱۱)، شناسایی نقاط قوت و ضعف برنامه‌های موجود در پرستاری، تربیت دانش‌آموختگانی توانمند و مسلط بر مهارت‌های تخصصی پیشرفته مرتبط با رشته خود شود. از طرفی به اشتراک‌گذاری برنامه‌های درسی در میان کشورها برای مدیران آموزش پرستاری نیز مفید خواهد بود (۱۲). با توجه به حساس و مهم بودن نقش برنامه‌های درسی در ایفای بهتر نقش‌ها و وظایف از یک طرف و همچنین تحقق بخشیدن به اهداف و رسالت‌های آموزش عالی از طرف دیگر، متخصصین امر، انجام مطالعات

نمودار ۱: روند بررسی و انتخاب مقالات وارد شده به مطالعه

یافته ها

در مجموع از بین مقالات استخراج شده ۲۷ مقاله وارد مطالعه شد که ۳ مقاله به زبان فارسی و ۲۴ مقاله به زبان انگلیسی بودند (جدول ۱). از ۲۷ مقاله وارد شده در مطالعه ۹

مقاله توصیفی و ۱۸ مقاله به صورت کیفی انجام شده بودند. مقالات مورد مطالعه به چهار دسته از چالشهای آموزش دوره دکتری پرستاری با اشاره به برخی راهکارهای مناسب تقسیم می شوند:

جدول ۱: ویژگی برخی مقاله‌های مطالعه شده در رابطه با برنامه‌های آموزشی دکترای پرستاری

ردیف	نام نویسنده اول	سال انتشار	کشور	نوع مطالعه	تعداد نمونه	سوال پژوهش	نتایج اصلی
۱	Xu Jiayung (۲۲)	۲۰۱۸	آمریکا	توصیفی- کیفی	پانل گروه ۴- نفر	بررسی تجارب دانشجویانی که مستقیماً وارد دوره PH.D شده‌اند	۴ تم اصلی: ۱. تعهد علمی دلیل رفتن به مقطع PH.D ۲. هویت حرفه ای پرستاری ۳. دورنمای شغلی آینده ۴. نیاز به تعادل برقرار کردن بین انتظارات خانواده و نقش
۲	Bova C. (۳۱)	۲۰۱۸	آمریکا	توصیفی	ذکر نشده	توسعه افق‌ها، فلسفه لونرگان (Loneragan) به عنوان راهنمای برنامه تربیتی PH.D	تمرکز فلسفه لونرگان در رابطه با تحقیق در توسعه دانش، تغییر شکل آموزش دانشجویان از تحت نظر و هماهنگی با یک استاد به تحقیق در رابطه با علاقه دانشجوی به عنوان یک زمینه مفید و نوآورانه می باشد.
۳	Edwards J (۱۴)	۲۰۱۶	آمریکا	توصیفی	ذکر نشده	نوآوری راهبردی بین برنامه های DNP & PH.D	تحصیل در دوره دکتری پرستاری در دوگرایش DNP جدید و Ph.D از طریق دقت و تمایز پایان نامه ها، فعالیت های تکمیلی، ادغام دوره ها و فعالیت های بین حرفه ای، تساوی اختیارات در یک محیط آموزشی ترکیبی، دسترسی کافی به تکنولوژی حمایتی و مشارکت مسئولانه دانشکده ها مقدور می باشد.
۴	Murphy M (۹)	۲۰۱۵	روسیه	توصیفی	ذکر نشده	همکاری DNP & PH.D	همکاری DNP & PH.D موجب انتقال به موقع تحقیقات به بالین، افزایش فرصت های آموزشی، ایجاد تغییرات مثبت و بهبود پیامد سلامتی می شود.
۵	Grady Patricia A. (۱۶)	۲۰۱۵	آمریکا	توصیفی	ذکر نشده	تفسیر انجمن ملی تحقیقات پرستاری در جشنواره جهت تعیین اهداف آموزش علم پرستاری	محقق دکترای باید مستقل در زمینه علوم بیولوژی و تأثیر آن بر سیستم ها و شرایط عمل نماید. لزوم همکاری و حمایت انجمن ملی تحقیقات
۶	Nehls, N (۲)	۲۰۱۶	آمریکا	توصیفی	۸۴ نفر	بررسی راه های برای داشتن دانشجویان دکترای بیشتر	۳ تم اصلی مطالعه: نیاز به بودجه آموزشی، اهمیت یک مربی دانشکده و نگرانی در مورد آمادگی برای نقش آموزشی و محیط کاری دانشگاهی
۷	Wyman J (۱۸)	۲۰۱۵	آمریکا	توصیفی	۱۲۴ برنامه	بررسی کوریکولوم آموزشی دانشکده ها آمریکا و ظهور حوزه های جدید	در بیشتر برنامه های Ph.D پرستاری درس ها فشرده هستند و هنوز برنامه درسی بیش از ۳۰ سال پیش دنبال می شود. نقش کم رنگ حوزه های جدید در کوریکولوم های درسی، ژنومیک و ژنتیک.
۸	Conley Y (۲۹)	۲۰۱۵	آمریکا	کیفی	ذکر نشده	آینده آموزش علم پرستاری	علم پرستاری برای تأثیرگذاری، پایداری، قابل مقایسه بودن و نوآوری به داشتن برنامه های بین رشته ای نیاز دارد. برنامه درسی PH.D بایستی با رشته های علوم پایه در سلامت و زیست شناسی پزشکی در تعامل باشد.
۹	Lewinski A (۳۰)	۲۰۱۵- ۲۰۱۶	آمریکا	کیفی	۳۲ نفر دانشجوی دکترا- ۲ نفر پسادکترا- ۵ عضو هیئت علمی	اجرای یک مدل همکاری گروهی بر اساس روابط غیر رسمی	ارائه مدلی برای اجتماعی شدن بیشتر دانشجویان دکترا
۱۰	Henly S J (۳۹)	۲۰۱۵	آمریکا	کیفی	ذکر نشده	مناطق ظهور علم پرستاری و آموزش PH.D در قرن ۲۱	مهم است آموزش PH.D منجر به کاهش مرزهای دانش و حرفه شود. آموزش پرستاری لازم است به حدی رشد کند که زبان دانشکده ها، رؤسا، رهبران سیاست گذار، رهبران علمی و دانشجویان پرستاری یکی شود.

۱۱	Henly S J (۱۷)	۲۰۱۵	آمریکا	کیفی	ذکر نشده	زمینه های ظهور علم پرستاری	هدف کمیته مشورتی جشنواره اهداف تدارک دیدگاه جدید در علوم پرستاری و آموزش Ph.D، اولویت تحقیقات شامل رفتار، میکروبیوم، رفتار سلامتی، تغییر رفتار، پیامدهای بیمار، علوم رفتاری، اطلاعات وسیع، انفورماتیک، علوم کیفی، علوم ترجمه و اقتصاد در سلامت می باشد. هدف فدراسیون بین المللی حسابداران International Feder-) IFAC ation of Accountants ((الحاق زمینه های نوظهور، آموزش زندگی طولانی، مشاغل رقابتی در علم پرستار است.
۱۲	Nabolsi M .M (۱۰)	۲۰۱۴	اردن	کیفی	۱۴ فارغ التحصیل Ph.D	تجربه فارغ التحصیلان دانشجویان اردنی	تجربیات نمونه ها نشان دهنده هفت موضوع بود: (۱) حقیقت فرصت برای کسب رؤیای دکترا (۲) نیاز به همکاری و حمایت همکار (۳) نیاز به بهبود امر مربی گری (۴) موفقیت در ادغام تجربه ملی و بین المللی (۵) استراتژی نوآورانه برای غلبه بر کمبودهای دانشکده (۶) ارتقاء حرفه ای و تحصیلی و (۷) مقابله با منابع محدود.
۱۳	Evans C (۱۹)	۲۰۱۱	انگلستان	کیفی	مصاحبه با ۱۷ دانشجوی پرستاری دکترا از ۹ کشور مختلف و ۶ دانشگاه مختلف انگلستان	بررسی انتظارات یادگیری و تجارب دانشجویان از دوره دکترای پرستاری بین الملل که در کشور انگلستان مشغول به تحصیل بودند	۱- ساختارمند بودن برنامه های دوره دکترا ۲- تأکید بر تمرکز بر موضوعات و مسائل حرفه ای در پرستاری ۳- تأکید بر مسئله تحقیق ۴- مهمترین عامل موفقیت یک دوره دکترا داشتن و بودن یک ارتباط نظارتی خوب می باشد که این ارتباط ممکن است به واسطه تفاوت در انتظارات دانشجویان و مربیان به خوبی شکل نگیرد. ۳ تم اصلی: ۱- تطبیق با دوره دکترا در کشور انگلستان ۲- پیدا کردن حامی جهت دوره دکترا ۳- تحصیل در خارج از کشور به عنوان یک چالش یا فرصتی برای رشد
۱۴	J. Lee Carolyn (۲۵)	۲۰۰۶	کانادا	مطالعه کیفی مبتنی بر وب	۲۷۷ نفر پرستار که الان مدرک دکترا دارن	بررسی اعضای هیأت علمی پرستاری که مدرک دکترا را در دست دارند	توصیه هایی برای دانشجویان دوره دکترا: کلید موفقیت مدیریت زمان و داشتن برنامه ریزی قبلی است. در غیر این صورت همزمانی دوره دکترا و مسئولیت شغلی، آسیب رسان است. مهمترین عوامل مثبت رفتن به دوره دکترا: اهداف شغلی و نظم شخصی عوامل مخرب: داشتن مسئولیت ها و نقش های مختلف زندگی، نداشتن بودجه کافی و روابط بد با اعضای هیئت علمی. در نظر گرفتن عوامل بالا در برنامه ریزی های کلان دوره دکترا

۱۵	Kim M J (۲۱)	۲۰۰۶	کره	مطالعه کیفی	۷ رئیس دانشکده پرستاری ۴۸ هیئت علمی ۵۲ فارغ‌التحصیل ۸۷ دانشجو از مجموع ۱۴ دانشکده پرستاری	کیفیت آموزش دوره دکترای پرستاری در کشوره کره با استفاده از یک پرسشنامه online با چهار بعد	کیفیت دانشکده های خصوصی از دانشکده های دولتی بالاتر بود. کیفیت آموزشی در دوره دکترا نسبت به غیر دکترا از کیفیت بالاتری برخوردار بود. کیفیت برنامه تحصیلی، هیأت علمی، نوع دانشکده و منابع و اطلاعات بر روی کیفیت آموزش موثر بودند.
۱۶	Carlson, E A (۱۵)	۲۰۱۸	آمریکا	-----	تعداد مطالعات مشخص ذکر نشده	ادغام و تشکیل تیم ها ادغام و تشکیل تیم‌های (DNP-Ph.D) جهت تقویت تحصیلی و پژوهشی	پذیرش همکاری بین فردی، درون فردی و گروهی بین متخصصان بالینی و علمی در آینده به عنوان یک هنجار، نتایج مفیدی دارد.
۱۷	Xu J (۳۳)	۲۰۱۶	آمریکا	کیفی	ذکر نشده	نقش دانشجویان دکترای پرستاری	تولید علم، نقد و بررسی مقالات همکاران به عنوان داور
۱۸	زمان زاده، وحید (۲۰)	۱۳۹۳	ایران	توصیفی	پرسش نامه شاخص های جهانی ارزیابی کیفیت برنامه دکتری پرستاری	کیفیت آموزش مقطع دکتری پرستاری	آموزش مقطع دکتری در حیطه‌های برنامه آموزشی از سطح متوسطی برخوردار بود. در حیطه‌های آموزشی تأکید بر امر پژوهش با میانگین نمره ۳/۴۹±۰/۶۷۰ و حمایت اساتید از دانشجویان با نمره ۳/۳۲±۰/۰۶۴ مؤلفه هایی بودند که بیشتر مورد رضایت دانشجویان قرار داشتند.
۱۹	فراهانی منصوره (۲۴)	۱۳۸۵	ایران	توصیفی	مصاحبه نیمه ساختار	تجارب دانشجویان دکترا در مورد برنامه درسی	۹۵ در صد خواستار افزایش تعداد واحدهای دروس و ۷۵ درصد معتقد به همپوشانی با دروس کارشناسی ارشد بودند. ۹۰ درصد به ضرورت زبان انگلیسی و ۵۵ درصد به عدم توانمندسازی برنامه آموزشی اشاره داشتند.

دسته اول: همکاری ناکافی آموزش PhD و DNP

مطالعاتی که همکاری بین دکترای پرستاری Ph.D. را با Doctor of Nursing Practice (DNP) مورد بررسی قرار دادند (۹، ۱۴، ۱۵). نتایج هر سه مطالعه نشان داد که همکاری و اشتراک گذاری منابع آموزشی و تحقیقاتی باعث تقویت هر دو برنامه Ph.D. و DNP شده و مدیران آموزشی فرصتی برای پیاده سازی برنامه هایی برای تقویت تلاش های مشترک دارند. مورفی (Murphy) معتقد است که انتشار نتایج موفقیت آمیز از طریق نشریات، سخنرانی ها در کنفرانس های ملی و جلسات حرفه ای به عنوان گام های بعدی برای ارتقاء مؤثر تلاش های مشترک خواهد بود (۹). کارلسون (Carlson) نیز اذعان دارد که با استفاده از این دو رویکرد، دانشکده ها می توانند منابع لازم را برای امور مشاوره و تدریس دانشجویان فراهم کنند. برای اشتراک بین این دو گروه باید مواردی مانند تمرکز بر روی پروژه، تجربه و اهداف بالینی دانشجویان، هیأت علمی متخصص، حجم کاری اعضا، مسیر علمی ادغام هر دو روش و هدف از

انجام این کار و توسعه دانشکده در راستای این هدف باشد (۱۵). ادوارد (Edwards) نیز بیان نمود اهداف راهبردی دانشکده، افزایش تأثیر و کارآیی برنامه‌های DNP و Ph.D. می باشد که از طریق دقت و تمایز پایان نامه ها، فعالیت های تکمیلی، ادغام دوره ها و فعالیت های بین حرفه‌ای، تساوی اختیارات در یک محیط آموزشی ترکیبی، مشارکت آگاهانه در جلسات محیط دانشگاه، تخصیص منابع بیشتر در برنامه های حمایتی، دسترسی کافی به تکنولوژی حمایتی و مشارکت مسئولانه دانشکده ها به دست می آید (۱۴).

دسته دوم: مشارکت ناکافی دانشجویان دکتری تخصصی

در جشنواره ها

طالعائی که به لزوم برگزاری جشنواره اشاره کرده‌اند (۱۶)، با توجه به پیشرفت‌های سریع در علم و فناوری (۱۷). که الهام‌بخش سوالات و روش‌های جدید تحقیق در علوم بهداشتی است، شورای پیشرفت علوم پرستاری، ایده جشنواره را پیشنهاد کرد. طبق توصیه‌های هنلی (Henly)

آموزش در دانشگاه‌های خصوصی بیشتر از دانشگاه‌های دولتی بود (۲۶). ایوانس (Evance) تجارب دانشجویان دکترای پرستاری بین‌المللی و انتظارات یادگیری آنها را به صورت کیفی مورد بررسی قرار داد. نتایج مطالعه نشان داد بین انتظارات دانشجویان از تحصیل در مقطع دکتری و واقعیت‌هایی که با آنها روبرو هستند فاصله وجود دارد (۲۳). بورتون (Burton) و همکاران تأکید کردند که برای اطمینان از کیفیت برنامه‌های دکترای پرستاری، داشتن تعداد کافی اساتید مجرب و کامل که بتوانند به طور فعال پژوهش‌های پرستاری را نظارت و هدایت کنند، لازم است (۲۷). نابولسی (Nobolsi) و همکاران نیز مطالعه کیفی خود را در اردن بر روی ۱۴ فارغ‌التحصیل Ph.D. پرستاری انجام دادند. دانشجویان تجربه خود را در غالب ۷ عنوان بیان نمودند: ۱- حقیقت فرصت برای کسب رویای دکترای؛ ۲- نیاز به همکاری و حمایت همکار؛ ۳- نیاز به مربیگری بهبود یافته؛ ۴- موفقیت در ادغام تجربه ملی و بین‌المللی؛ ۵- استراتژی نوآورانه برای غلبه بر کمبود دانشکده؛ ۶- ارتقاء حرفه‌ای و تحصیلی ۷- مقابله با منابع محدود (۱۰).

راهکارها

در بین مطالعات انجام شده هشت مقاله به بررسی پیشنهادات برای این مقطع پرداخته‌اند (۲، ۱۷، ۲۸-۳۳). نهلس (Nehls) و همکاران راهکارهایی را برای داشتن تعداد بیشتر دانشجویان دکترای پرستاری مورد بررسی قرار دادند و به این نتیجه رسیدند که نیاز به بودجه آموزشی، مسیرهای آموزشی جدید، اهمیت وجود یک مربی در دانشکده و نگرانی در مورد نقش آموزشی در محیط کار از عوامل تأثیر گذار در جذب دکترای پرستاری می‌باشد (۲). مکنا (Mckenna) و همکاران توصیه می‌کنند از آنجایی که هدف از برنامه‌های دکترای فارغ‌التحصیل شدن است، دانشکده‌ها علاوه بر مهارت تحقیق و پژوهش باید بر روی برنامه تدریس تأکید کنند و محتوای مربیگری را نیز به برنامه‌های درسی اضافه کنند (۲۸). هنلی (Henly) و همکاران در یک مطالعه کیفی پیشنهاد می‌کنند که برای نسل بعدی دکترای پرستاری نیاز به گفتگو و تغییر کوریکولوم‌های دوره دکترای پرستاری است. تحولات سریع در علوم زندگی، انقلاب دیجیتال و ظهور علم الکترونیک درک افراد را در سراسر جهان تغییر داده است. این پیشرفت‌های علمی خواستار آن است که مربیان پرستاری نیز بتوانند علوم پرستاری را توسعه دهند (۱۷). کنلی (Conley) و همکاران در مطالعه خود نشان دادند

برای آموزش علوم پرستاری بایستی برگزاری جشنواره‌ها در برنامه‌های آموزش دکترای گنجانده شود. چرا که باعث رشد و پیشرفت علوم پرستاری می‌شود (۱۷). گرادی (Grady) معتقد است که محقق دکترای باید در زمینه علوم بیولوژی و تأثیر آن بر سیستم‌ها و شرایط، مستقل عمل نموده و همکاری و حمایت انجمن ملی تحقیقات پرستاری از جشنواره‌ها، از اهداف شورای ارتقاء علم پرستاری می‌باشد (۱۶).

دسته سوم: مشکلات و کمبودهای مرتبط با کوریکولوم آموزشی

مطالعاتی که به بررسی مشکلات و کمبودهای کوریکولوم‌های آموزشی پرداخته‌اند. در بین مطالعات انجام شده هفت مقاله به بررسی کوریکولوم‌های آموزشی دانشکده‌های آمریکا در ۳۰ سال گذشته پرداخته بود (۱۵-۲۱) وایمن (Wyman) بیان داشت که بیشتر برنامه‌های دکترای پرستاری فشرده بوده، حوزه‌های جدید (انفورماتیک، بیولوژیک و بیوفیزولوژی) در کوریکولوم‌های درسی کم‌رنگ بوده و شواهد دال بر نوآوری در آموزش وجود نداشته و بیشتر برنامه‌های درسی دکترای یک برنامه سنتی و فشرده منتشر شده در ۳۰ سال گذشته پیروی می‌کنند (۱۸). کیم (Kim) در مطالعه خود بیان نمود که کیفیت برنامه تحصیلی، هیأت علمی، نوع دانشکده و منابع و اطلاعات بر روی کیفیت آموزش موثر بودند (۲۱). زمانزاده نیز بیان نمود که آموزش مقطع دکتری در حیطه‌های برنامه آموزشی از سطح متوسطی برخوردار بود (۲۰).

دسته چهارم: چالشهای مرتبط با اعضاء هیات علمی

مطالعاتی که به بررسی مشکلات، تجربه اعضای هیأت علمی و دانشجویان پرداختند. در بین مطالعات انجام شده هفت مقاله تجربه اعضای هیأت علمی و دانشجویان دوره دکترای پرستاری را مورد بررسی قرار دادند (۱۰، ۲۲-۲۷). کارولاین (Carolyn) در مقاله خود به این نتیجه رسید که مهمترین علت موفقیت دانشجویان، مدیریت زمان و داشتن برنامه‌ریزی از پیش تعیین شده است. همچنین متذکر شدند که قدردانی از تجارب دانشجویی بر رضایتمندی دانشجویان بسیار تأثیر گذار بوده و مدیران دانشکده‌ها باید از این امر پشتیبانی نمایند (۲۵). کیم (Kim) در کره با بررسی دانشکده‌ها و دانشجویان پرستاری نشان داد کیفیت برنامه تحصیلی، هیأت علمی، نوع دانشکده و منابع و اطلاعات بر روی کیفیت آموزش موثر هستند. نکته قابل توجه در این مطالعه این بود که دانشجویان گزارش کردند که کیفیت

هویت پرستاری، کاوش در آینده و تعادل انتظارات خانواده و دانشجو باشند (۳۳). نتایج این مطالعه با نتایج مطالعات اسکویئرز (Squires) و همکاران همسو می‌باشد (۵).

از مواردی که در آموزش دانشجویان دکتری پرستاری تاثیر گذار است گرایش های دوره دکتری تخصصی پرستاری است. در حال حاضر تحصیل در دوره دکترای پرستاری در دو گرایش متمرکز بر تحقیق (PhD) و متمرکز بر بالین (DNP) امکان پذیر است. اگر چه بین برنامه های آموزشی این دو گرایش، اختلاف چندانی وجود ندارد ولی بین مدرک اعطا شده و واحدهای درسی ارائه شده، تفاوت بوده و در دکتری بالینی باید واحدهای عملی بیشتری گذرانده شود (۸). اما محققین رشته پرستاری اذعان دارند که این دوره نمی تواند فارغ التحصیلانی محقق، پرورش دهد و در فرایند آموزش دانشجویان تأکید بر همکاری و تلفیق این دو گرایش دارند و بیان نموده اند که با افزایش دانشکده های پرستاری زمینه برای همکاری بیشتر ایجاد شده است. ادوارد (Edward) بیان نمود هماهنگی بین این دو برنامه آموزشی، ضمن حفظ صداقت، کیفیت و همکاری، تقویت هر دو تخصص را به دنبال دارد (۱۴). نمونه ای از الگوهای تعامل دانشجویان این دو گرایش، سمینارها، کارگاه های آموزشی و فعالیت های حرفه ای مشترک است (۳۴). والدروپ (Waldrop) و همکاران نیز این موارد را بیان نموده اند (۳۵). کارلسون (Carlson) و همکاران در این زمینه بیان نمودند، با استفاده از این دو گرایش، دانشکده ها می توانند منابع لازم را برای امور مشاوره و تدریس دانشجویان فراهم کنند و بیان نموده اند دانشکده هایی که بخواهند از تلفیق این دو رشته استفاده کنند باید از پتانسل هر دو رشته استفاده نموده و تشویق و احترام متقابل بین دو رشته حفظ شود، تا بتوانند ارزش علمی دانشجویان را ارتقا دهد (۱۵). در کشور ما نیز با توجه به جوان بودن دکترای پرستاری، بسیاری از مردم به قدر کافی با آن آشنا نیستند به طوری که وقتی صحبت از دکترای پرستاری به میان می آید تصویری از پزشک در ذهن آنها متبادر شده یا با تعجب می پرسند مگر پرستاری هم دکتر دارد؟

از موارد بسیار مهم در فرایند آموزشی، کوریکولوم آموزشی دانشجویان مقطع دکتری پرستاری در دانشگاه ها است. ارتقاء علم و مهارت حرفه ای کارگزاران خدمات پرستاری، غنی سازی علمی، تولید علم، انتقال فن آوری، افزایش

که برای افزایش تأثیرگذاری نوآورانه در پرستاری نیاز به همکاری بین رشته ای ژنومیک، رونوشت، پروتئومیکس (دانش بررسی ساختار و عملکرد پروتئین ها در مقیاس بزرگ)، اپی ژنیکوم (مطالعه همه ژنوم ها و تغییراتی که روی بیان ژن تاثیر می گذارد اما در توالی DNA کد نمی شود)، میکروبیوماتیک و متابولیک دارد. آنها متذکر شدند که برای آماده سازی نسل بعدی از دانشمندان پرستاری باید برنامه های رقابتی، پایدار، نوآورانه و بین رشته ای در برنامه های درسی دکترای گنجانده شود (۲۹). بووا (Bova) معتقد است استفاده از مدل فلسفی برنارد لونگران (Bernard Longrun) باعث ایجاد نسلی از اندیشمندان خلاق و بصیر می شود که افق های رشته پرستاری را گسترش می دهند. هدف این مدل، تغییر شکل مدل آموزش دانشجو از تحت نظر بودن به شرایطی که به تحقیق در زمینه علایق دانشجو به عنوان فردی نوآور پردازد، تعریف شده است (۳۱).

بحث

این مطالعه با هدف بررسی چالش های آموزش دانشجویان دکترای پرستاری در دانشگاه ها در مقطع دکترای انجام شد. در شواهد ارائه شده نقاط قوت آموزش در دانشگاه ها مربوط به ماموریت و اهداف دانشگاه در تربیت دانشجویان نسبت به حرفه پرستاری است. کیفیت برنامه آموزشی دکترای به دانشجویان، دانشکده، کیفیت اساتید و کیفیت تحقیقات بستگی دارد (۳۴). دکتری تخصصی بالاترین مقطع تحصیلی این رشته است که با سلامت انسان به عنوان موجودی چند بعدی سروکار دارد و می تواند با پژوهش های بنیادی، کاربردی، کیفی و تقویت مطالعات نظری با رویکردی جامع و جامعه نگر و ایجاد تفکر آموزش مداوم و تعامل با سایر شاخه های دانش در تحقق این رویکرد فلسفی بکوشد. دانشجویان دکتری این رشته قادر خواهند بود مسائل مربوط به حرفه را تجزیه و تحلیل کرده و راه حل های مناسب ارائه نمایند، دوره های آموزشی را برنامه ریزی و اداره نموده و به پژوهش در زمینه های آموزش، خدمات و مدیریت در پرستاری بپردازند. نتایج مطالعه ایکسو (Xu) نشان داد دانشجویان در طول دوره تحصیل خود با چالش هایی روبرو هستند که مدیران برنامه دکترای پرستاری باید از این چالش ها اطلاع داشته و برای کاهش آنها تلاش کنند. این دانشجویان باید دارای چهار شرط تعهد به علم،

فن‌آوری که الهام‌بخش سوالات و روش‌های جدید تحقیق در علوم بهداشتی بوده، محققین می‌توانند نتایج خود را در جشنواره‌ها تبیین نموده و موجب ارتقاء آموزش گردند (۱۶، ۳۹). که با مطالعه هنلی (Henly) و همکاران، که بیان نمودند، گنجاندن برگزاری جشنواره‌ها در برنامه‌های آموزش دکترای باعث رشد و پیشرفت پرستاری می‌شود همسو است (۱۷).

از مواردی که در فرایند آموزش تاثیر گذار بوده و موجب ارتقاء آموزش می‌گردد، بکارگیری تجارب دانشجویان و اعضاء هیئت علمی است. نتایج مطالعه ایوانس (Evance) و همکاران در مورد تجارب دانشجویان دکترای پرستاری بین‌المللی و انتظارات یادگیری آنها نشان داد که فاصله‌ای بین انتظارات دانشجویان از تحصیل در مقطع دکترای و واقعیت‌های پیش رو وجود دارد. آنها معتقد بودند که در انگلستان یک خلا بین انتظارات دانشجویان دکترای با واقعیتی که با آن روبرو شدند وجود دارد. همچنین علی‌رغم برنامه‌های گسترده در برنامه آموزشی دانشجویان پرستاری، آنها انتظار بیشتری از ساختار برنامه آموزش خود داشتند (۴۰)، که با مطالعه کاجل گرن (Kjellgren) همسو است (۳). همچنین نوبولوسی (Nobolsi) و همکاران متذکر شدند که کیفیت و ماهیت نظارت دایم مهمترین فاکتور در یادگیری دانشجویان است (۱۰). بنابراین استفاده از تجارب اعضای هیأت علمی و دانشجویان در برنامه‌ریزی و حل مشکلات این مقطع تحصیلی می‌تواند کارگشا باشد.

برخی مقالات نیز برای هرچه بهتر شدن فرایند آموزش، بر اجتماعی کردن دانشجویان دکترای تاکید کردند. در این مطالعه الگوی مربی‌گری (Portable on Demand) (PODS) Storage که یک رویکرد جدید برای ارتباط دانشجویان دکترای با دیگر دانشجویان است، پیشنهاد شده است (۳۰). این مدل در واقع نوعی مدل جدید و نوآورانه مربی‌گری برای دکترای پرستاری می‌باشد که با مطالعات فانگ، نهلس و کوهن (Cohen, Nehls, Fang) همسویی دارد (۲، ۴۱، ۴۲). اساس برنامه PODS نتایج مشابه پانکری (Pancheri) و همکاران را به اشتراک می‌گذارد (۴۳).

نهلس (Nehls) راهکارهایی را برای داشتن تعداد بیشتر دانشجویان دکترای پرستاری پیشنهاد داد و به این نتیجه رسید که نیاز به بودجه آموزشی، مسیرهای آموزشی جدید، اهمیت وجود یک مربی در دانشکده و نگرانی در مورد نقش آموزشی در محیط کار از عوامل تاثیرگذار در

تعامل علمی در سطح ملی و بین‌المللی، ایجاد پویایی و برانگیختن روحیه علمی و روش‌مندی، از اهداف عمده کوریکولوم آموزشی است و دانشکده‌ها علاوه بر مهارت تحقیق و پژوهش باید بر روش تدریس نیز تاکید کنند و شیوه‌های مربی‌گری را به برنامه‌های درسی اضافه نمایند (۲۸). اسمیت و دلمور (Delmore & Smith) سه کلید موفقیت در برنامه‌های دکترای پرستاری را داشتن برنامه درسی مناسب، استراتژی مشخص برای منابع و ایجاد سیستم پشتیبانی قوی معرفی کردند (۳۶). یک برنامه تحصیلی موفق و درازمدت نیاز به ارزیابی دائم، مستمر و دخالت تصمیم‌گیرندگان دارد (۳۷). علیرغم تاکید مطالعات به تغییر در کوریکولوم آموزشی، وایمن (Wyman) بیان داشت شوهی دال بر نوآوری در آموزش وجود نداشته و بیشتر برنامه‌های درسی دکترای از یک برنامه سنتی و فشرده منتشر شده در ۳۰ سال گذشته پیروی می‌کنند (۱۸). همچنین سنتی بودن کوریکولوم‌های آموزشی و کم‌رنگ بودن نوآوری با مطالعه مینیک (Minick) مطابقت دارد (۳۷). بنابراین نیاز است که کوریکولوم‌های آموزشی مجدداً بازبینی شده و با توجه به پیشرفت علم و نیازهای جامعه و نیازهای دانشجویان به روز رسانی شوند. مطالعات انجام گرفته در ایران، کیفیت آموزش مقطع دکترای پرستاری را در سطح متوسط گزارش کردند. تعداد و عملکرد اعضای هیأت علمی، تناسب دروس دوره دکترای با حرفه پرستاری از مؤلفه‌هایی بودند که کمترین میزان رضایت دانشجویان را به خود اختصاص دادند. بیشتر دانشجویان معتقد بودند که برنامه دکترای پرستاری ایران انعطاف‌پذیر نبوده، دروس به طور کلی اجباری هستند و محتوای بعضی دروس آموزشی با دروس دوره کارشناسی ارشد همپوشانی دارد (۱، ۲۰، ۲۴). به نظر می‌رسد یکی از مهمترین علل مشکلات عملکردی اساتید، افزایش تعداد دانشجویان، تعداد محدود اعضای هیأت علمی و به موازات آن محدودیت زمانی جهت توانمندسازی اساتید مربوطه می‌باشد (۳۸). از مهمترین یافته‌ها در مطالعات کشور ایران پاسخگو نبودن و عدم تناسب واحدهای درسی کوریکولوم دکترای پرستاری با نیازهای جامعه، نظام سلامت، حرفه پرستاری و حتی خود اساتید/ دانشجویان از دیدگاه اعضای هیأت علمی و دانشجویان دکترای پرستاری بود (۴).

در مطالعات راجع به لزوم برگزاری جشنواره اشاره شده است. چرا که با توجه به پیشرفت‌های سریع در علم و

برنامه‌ریزی دکترای می‌توان عواملی مانند: منابع محدود، بودجه و اساتید مجرب ناظر دانست. که راهکارهایی مانند: بازبینی کوریکولوم آموزشی، استخدام اساتید مجرب با تخصص‌های مختلف و منابع آموزشی کافی برای حمایت از برنامه‌های با کیفیت پیشنهاد می‌گردد. جهت پیشرفت رشته پرستاری، باید دانشکده‌ها برنامه‌های مربی‌گری و یا همکاری بین مؤسسات آموزشی را تقویت کنند. لذا پیشنهاد می‌شود تحقیقات بیشتری در زمینه کوریکولوم آموزش دکترای پرستاری انجام و تناسب دکترای پرستاری با دکترای سایر رشته‌ها بررسی شود. برنامه‌ها بازبینی شده و روش‌های جذب دانشجویان دکتری نیز بازنگری گردند.

سیاسگزاری

بدین وسیله نویسندگان مراتب تشکر و قدردانی خود را از نویسندگان مطالعات مورد استفاده در این پژوهش اعلام می‌دارند.

جذب دانشجویان دکترای پرستاری است (۲).

نتیجه‌گیری

از مجموع مطالعات می‌توان چنین استنباط کرد که علیرغم پیشرفت‌ها و تغییرات در آموزش دکتری پرستاری همچنان این رشته با چالش‌هایی روبرو است و هر کشوری با توجه به نیازهای جامعه خود، رویکردی خاص را در برنامه‌ریزی درسی مؤسسات آموزشی به کار می‌برد. در واقع برنامه‌های درسی دکترای جهان با توجه به نیازها و شرایط موجود در هر کشوری برنامه‌ریزی می‌شود. برنامه دکترای پرستاری در ایران شبیه به برنامه آموزش Ph.D آمریکا ارائه می‌شود. دانش‌آموختگان این دوره، به عنوان اعضای هیأت علمی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی باید ضمن رفع کمبود نیروی انسانی، دوره‌های آموزش را برنامه‌ریزی و اداره نمایند و به پژوهش‌های آموزش بالینی بپردازند. بنابراین، سیستم آموزشی هر کشوری باید علاوه بر توجه به نیازهای اساسی فراگیران، به مسائل اجتماعی و مشکلات بهداشتی جامعه خود نیز توجه داشته باشد و آنها را به عنوان معیارهای مهم تدوین و بازسازی برنامه درسی در نظر بگیرد. از چالش‌های موجود در مسیر

References

1. Zoleikani Talavaki Komeil, Safari Mostafa, Mobin Hajjian, Rahimi Ali, Aghajani Mehrdad. Examining the Foundations, Philosophical Schools Principles and the Nature of Curriculum. Herald NAMSCA 2018;2(1):280-8.
2. Nehls N, Barber G, Rice E. Pathways to the PhD in Nursing: An Analysis of Similarities and Differences. Journal of professional nursing : official journal of the American Association of Colleges of Nursing. 2016;32(3):163-72.
3. Kjellgren KI, Welin C, Danielson E. Evaluation of doctoral nursing programs - a review and a strategy for follow up. Nurse education today. 2005;25(4):316-25.
4. Sahebihag MH, Khadivi AA, Soheili A, Moghbeli G, Khaje Goudari M, Valizadeh L. THE CHALLENGES OF NURSING DOCTORAL CURRICULUM IN IRAN: A CRITICAL LOOK BASED ON DELPHI TECHNIQUE. Journal of Nursing and Midwifery Urmia University of Medical Sciences. 2017;15(6):424-39.
5. Squires A, Kovner C, Faridaben F, Chyun D. Assessing nursing student intent for PHD study. Nurse education today. 2014;34(11):1405-10.
6. Mahdizade A, Mahmoudi H, Ebadi A, A. R. Expectations of faculty of nursing schools in Tehran on administrative management of schools: a qualitative study. Journal of hayat. 2012;18(1):52-66.
7. Olsson C, Ringner A, Borglin G. Including systematic reviews in PhD programmes and candidatures in nursing - 'Hobson's choice'? Nurse Educ Pract. 2014;14(2):102-5. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2014.01.005>
8. McEwenM, BechtelGA. Characteristics of nursing doctoral programs in the United States. Journal of Professional Nursing. 2000;16(5):282-92. <https://doi.org/10.1053/jpnu.2000.9458>
9. Murphy MP, Staffileno BA, Carlson E. Collaboration Among DNP- and PhD-Prepared Nurses: Opportunity to Drive Positive Change. Journal of professional nursing : official journal of the American Association of Colleges of Nursing. 2015;31(5):388-94. <https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2015.03.001>
10. Nabolsi MM, Abu-Moghli FA, Khalaf IA.

- Evaluating a New Doctoral Nursing Program: A Jordanian Case Study. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2014;141:210-20. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.05.037>
11. Olson K, Clark CM. A Signature Pedagogy in Doctoral Education: The Leader-Scholar Community. *Educational Researcher*. 2009;38(3):216-21. <https://doi.org/10.3102/0013189X09334207>
12. Johnson L, Lee A, Green B. The PhD and the Autonomous Self: Gender, rationality and postgraduate pedagogy. *Studies in Higher Education*. 2000;25(2):135-47. <https://doi.org/10.1080/713696141>
13. Kumar S, Johnson M. Mentoring doctoral students online: mentor strategies and challenges. *Mentoring & Tutoring: Partnership in Learning*. 2017;25(2):202-22. <https://doi.org/10.1080/13611267.2017.1326693>
14. Edwards J, Rayman K, Diffenderfer S, Stidham A. Strategic innovation between PhD and DNP programs: Collaboration, collegiality, and shared resources. *Nurs Outlook*. 2016;64(4):312-20. <https://doi.org/10.1016/j.outlook.2016.02.007>
15. Carlson EA, Staffileno BA, Murphy MP. Promoting DNP-PhD collaboration in doctoral education: Forming a DNP project team. *Journal of professional nursing : official journal of the American Association of Colleges of Nursing*. 2018;34(6):433-6. <https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2017.12.011>
16. Grady PA. National Institute of Nursing Research commentary on the Idea Festival for Nursing Science Education. *Nurs Outlook*. 2015;63(4):432-5. <https://doi.org/10.1016/j.outlook.2015.02.006>
17. Henly SJ, McCarthy DO, Wyman JF, Stone PW, Redeker NS, McCarthy AM, et al. Integrating emerging areas of nursing science into PhD programs. *Nursing Outlook*. 2015;63(4):408-16. <https://doi.org/10.1016/j.outlook.2015.04.010>
18. Wyman JF, Henly SJ. PhD programs in nursing in the United States: visibility of American Association of Colleges of Nursing core curricular elements and emerging areas of science. *Nurs Outlook*. 2015;63(4):390-7. <https://doi.org/10.1016/j.outlook.2014.11.003>
19. Evans C, Stevenson K. The learning experiences of international doctoral students with particular reference to nursing students: a literature review. *International journal of nursing studies*. 2010;47(2):239-50. <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2009.05.025>
20. Zamanzadeh V, Jasemi M, Mansoori A, Khodabandeh F, Alsadat Hoseini F. Doctoral Nursing Students' Perspectives towards Educational Quality of PhD Course. *Iran Journal of Nursing*. 2014;27(89):30-9. <https://doi.org/10.29252/ijn.27.89.30>
21. Kim MJ, McKenna HP, Ketefian S. Global quality criteria, standards, and indicators for doctoral programs in nursing: literature review and guideline development. *International journal of nursing studies*. 2006;43(4):477-89. <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2005.07.003>
22. Xu J, Francis L, Dine J, Thomas TH. Unique experiences of direct entry BSN/BS-PhD nursing students: A Delphi study. *Nurse education today*. 2018;69:30-4. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2018.06.024>
23. Evans C, Stevenson K. The experience of international nursing students studying for a PhD in the U.K: A qualitative study. *BMC nursing*. 2011;10:11-. <https://doi.org/10.1186/1472-6955-10-11>
24. Farahani M, Ahmadi F. Doctoral Nursing Students' Viewpoints about the Nursing PhD Curriculum. *Iranian Journal of Medical Education*. 2006;6(1):83-92.
25. J. Lee Carolyn. The Experience of Nurse Faculty Members Enrolled in Doctoral Study. *International Journal of Doctoral Studies*. 2009;4.
26. Kim MJ, Park CG, Park SH, Khan S, Ketefian S. Quality of Nursing Doctoral Education and Scholarly Performance in U.S. Schools of Nursing: Strategic Areas for Improvement. *Journal of Professional Nursing*. 2014;30(1):10-8.
27. Burton CR, Duxbury J, French B, Monks R, Carter B. Re-visioning the doctoral research degree in nursing in the United Kingdom. *Nurse education today*. 2009;29(4):423-31.
28. McKenna H. Doctoral education: some treasonable thoughts. *International journal of nursing studies*. 2005;42(3):245-6.
29. Conley YP, Heitkemper M, McCarthy D, Anderson CM, Corwin EJ, Daack-Hirsch S, et al. Educating future nursing scientists: Recommendations for integrating omics content in PhD programs. *Nurs Outlook*. 2015;63(4):417-

- 27.
30. Lewinski AA, Mann T, Flores D, Vance A, Bettger JP, Hirschev R. Partnership for development: A peer mentorship model for PhD students. *Journal of professional nursing : official journal of the American Association of Colleges of Nursing.* 2017;33(5):363-9)
31. Bova C, Perry DJ, Kane AT, Morris NS, Fain J. Expanding horizons: Lonergan's philosophy as a guide to PhD program pedagogy. *Nurs Outlook.* 2018;66(1):77-83.
32. Nelson JM, Cook PF, Raterink G. The evolution of a doctor of nursing practice capstone process: programmatic revisions to improve the quality of student projects. *Journal of professional nursing : official journal of the American Association of Colleges of Nursing.* 2013;29(6):370-80.
33. Xu J, Kim K, Kurtz M, Nolan MT. Mentored peer reviewing for PhD faculty and students. *Nurse education today.* 2016;37:1-2.
34. Merrill JA, Yoon S, Larson E, Honig J, Reame N. Using social network analysis to examine collaborative relationships among PhD and DNP students and faculty in a research-intensive university school of nursing. *Nurs Outlook.* 2013;61(2):109-16.
35. Waldrop J, Caruso D, Fuchs MA, Hypes K. EC as PIE: Five Criteria for Executing a Successful DNP Final Project. *Journal of Professional Nursing.* 2014;30(4):300-6. <https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2014.01.003>
36. Smith DG, Jr., Delmore B. Three key components to successfully completing a nursing doctoral program. *Journal of continuing education in nursing.* 2007;38(2):76-82. <https://doi.org/10.3928/00220124-20070301-01>
37. Minnick AF, Norman LD, Donaghey B, Fisher LW, McKirgan IM. Defining and describing capacity issues in US doctoral nursing research programs. *Nursing Outlook.* 2010;58(1):36-43. <https://doi.org/10.1016/j.outlook.2009.10.001>
38. Nagata S, Gregg MF, Miki Y, Arimoto A, Murashima S, Kim MJ. Evaluation of doctoral nursing education in Japan by students, graduates, and faculty: a comparative study based on a cross-sectional questionnaire survey. *Nurse education today.* 2012;32(4):361-7. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2011.05.019>
39. Henly SJ, McCarthy DO, Wyman JF, Alt-White AC, Stone PW, McCarthy AM, et al. Emerging areas of nursing science and PhD education for the 21(st) century: response to commentaries. *Nurs Outlook.* 2015;63(4):439-45. <https://doi.org/10.1016/j.outlook.2015.05.003>
40. Evans C. The experience of international doctoral education in nursing: an exploratory survey of staff and international nursing students in a British university. *Nurse education today.* 2007;27(5):499-505.
41. Fang D, Bednash GD, Arietti R. Identifying Barriers and Facilitators to Nurse Faculty Careers for PhD Nursing Students. *Journal of professional nursing : official journal of the American Association of Colleges of Nursing.* 2016;32(3):193-201.
42. Cohen SM. Doctoral persistence and doctoral program completion among nurses. *Nursing forum.* 2011;46(2):64-70.
43. Pancheri K, Fowler DL, Wiggs CM, Schultz R, Lewis P, Nurse R. Fostering completion of the doctor of philosophy degree through scholarly collegial support. *Journal of continuing education in nursing.* 2013;44(7):309-12.